

Wageningen University & Research (WUR)T.a.v.
Droevendaalsesteenweg 4
6708 PB Wageningen**Onderwerp**Voorgenomen besluit op het verzoek
(2026041600518) tot wijziging van de op 23
mei 2023 verleende ontheffing Wet
natuurbescherming met zaaknummer 239648
met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek
naar wilde flora en fauna**Zaaknummer**

821803

Behandeld door**Verzonden**

Middelburg, 17 juli 2026

Geachte heer of mevrouw,

Op 16 april 2026 hebben wij van u een verzoek ontvangen voor het wijzigen van de eerder verleende ontheffing Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aan Stichting Wageningen Research met het zaaknummer 239648 welke is verleend op 25 mei 2023. U heeft eerder een wijzigingsverzoek voor de voorschriften 5 en 12 gedaan, welke is verleend op 12 november 2024 met zaaknummer 491571.

Alle Wnb ontheffingen zijn van rechtswege omgezet in omgevingsvergunningen sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 op grond van artikel 4.13, lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet. Dit betekent dat de op 25 mei 2023 verleende ontheffing met zaaknummer 239648 nu een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is als bedoeld in artikel 5.1 lid 2 sub g van de Omgevingswet (hierna: vergunning).

Uw verzoek betreft het wijzigen van de voorschriften 17, 18d, 20 en 21. Verder vraagt u ook een verlenging aan van de vergunning en uitbreiding van de tenaamstelling. De vergunning loopt momenteel tot en met 1 januari 2027. U vraagt een verlenging aan tot en met 1 januari 2037.

De vergunning ziet toe op het uitvoeren van wetenschappelijk en ecologisch onderzoek naar zowel beschermde als onbeschermde soorten door Stichting Wageningen Research (hierna: WUR) in de gehele provincie Zeeland voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2027.

De verbodsbepalingen worden overtreden door:

- Vogels, reptielen, zoogdieren, amfibieën, vissen en ongewervelden verstoren, vangen of doden;
- Verblijfplaatsen van vogels, reptielen, zoogdieren, amfibieën, vissen en ongewervelden beschadigen of vernielen;
- Eieren van vogels, reptielen, amfibieën, vissen of ongewervelden vernielen, beschadigen of verzamelen;
- Vogels, reptielen, zoogdieren, amfibieën, vissen en ongewervelden onder zich hebben of vervoeren;
- Beschermde planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van de volgende in de Omgevingswet verboden vangmiddelen: vangkooien, inloopkooien, kastvallen, klapvallen, bal-chatri, fuiken, vangnetten (waaronder mistnetten en schepnetten), vangkraal, boxtrap, vleermuiskasten, haarvallen, heligolandtrap,

lichtval, potval, draad met stropje, geluidsdragers, elektrovisapparatuur en verdovingsgeweer of -pistool.

De ontvangst van deze aanvraag is op 1 mei 2026 bevestigd. In deze brief maken wij u onze beslissing op uw aanvraag bekend.

VOORGENOMEN BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT MET ZAAKNUMMER: 821803

Wij zijn voornemens te besluiten:

- I. De tenaamstelling van de vergunning van 25 mei 2023 (zaaknummer: 239648) **uit te breiden**. De tenaamstelling van de vergunning wordt uitgebreid van enkel Stichting Wageningen Research naar Wageningen University & Research (WUR);
- II. De voorschriften 17, 18d, 20 en 21 uit de vergunning van 25 mei 2023 (zaaknummer: 239648), **te wijzigen**. De volledige tekstuele wijziging is opgenomen in 'Onderdeel 1. Voorschriften';
- III. De term 'ontheffing' in de voorschriften **te wijzigen** naar 'vergunning'. De volledige tekstuele wijziging is opgenomen in 'Onderdeel 1. Voorschriften';
- IV. De duur van de vergunning van 25 mei 2023 (zaaknummer: 239648) **te verlengen** tot en met 1 januari 2032;
- V. Dit besluit te verbinden aan de vergunning van 25 mei 2023 (zaaknummer: 239648) en het wijzigingsbesluit van 12 november 2024 (zaaknummer: 491571);
- VI. De vergunning te **weigeren** voor het verwijderen van subvoorschrift 18d 'weersomstandigheden'.
- VII. De vergunning **te weigeren** voor het verlengen van de duur van de vergunning van 25 mei 2023 (zaaknummer: 239648) vanaf 2 januari 2032 tot en met 1 januari 2037;
- VIII. De volgende documenten deel uit te laten maken van de vergunning:
 - a. DSO-verzoek van 16 april 2026, ons kenmerk: 01-821803;
 - b. Bijlagen bij de aanvraag zoals aangeleverd op 16 april 2026:
 - i. Toelichting verlenging en wijziging ontheffing, ons kenmerk: 02-821803;
 - ii. Ontheffing Wet natuurbescherming met zaaknummer: 239648, ons kenmerk: 03-821803.
 - c. Aanvullende gegevens, zoals ontvangen op 11 juni 2026:
 - i. Beantwoording aanvullende vragen, ons kenmerk: 04-821803.

Alle relevante wet- en regelgeving waar dit besluit op is gebaseerd en waaraan is getoetst vindt u in bijlage 1.

Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de vergunning verbinden. In onderdeel 1 staan alle voorschriften die gelden voor dit besluit. Dit zijn de ongewijzigde voorschriften van de vergunning van 25 mei 2023 (239648), de eerder gewijzigde voorschriften 5 en 12 van het wijzigingsbesluit van 12 november 2024 (zaaknummer: 491571) en de voorschriften die met dit besluit zijn gewijzigd. De wijzigingen in de voorschriften van het voorliggende wijzigingsbesluit zijn onderstreept. Het is belangrijk dat u zich houdt aan deze voorschriften. Doet u dit niet, dan kunnen we de vergunning intrekken of wijzigen. Dit staat in artikelen 18.10 lid 1 en 4 van de Omgevingswet (hierna: Ow). De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

Wilt u tijdens de looptijd van de vergunning iets veranderen aan de uitvoering van uw ingreep? Neem dan altijd contact met ons op voordat u veranderingen doorvoert. Wij helpen u dan inschatten of de gewenste verandering past binnen uw vergunning. U kunt ons bereiken via het e-mailadres natuurbescherming@zeeland.nl. Noem hierbij altijd het zaaknummer.

Zienschijze

Wij stellen u in het kader de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) tot 28 augustus 2026 in de gelegenheid om mondeling of schriftelijk uw zienschijze over de voorgenomen (gedeeltelijke) afwijzing bij ons naar voren te brengen.

Controleer of overige regelgeving van toepassing is

Uw aanvraag is getoetst aan de artikelen met betrekking tot het onderdeel flora- en fauna-activiteiten van de Ow, het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Het kan zijn dat u voor het uitvoeren van uw ingreep ook een andere vergunning nodig heeft. Bijvoorbeeld volgens andere onderdelen van de Ow. Denk ook aan regelgeving van andere overheden zoals de gemeente of het waterschap. U bent zelf verantwoordelijk om te controleren of andere wet- en regelgeving van toepassing is.

Tot slot moet u altijd voldoen aan de zorgplichten voor natuur. Dat betekent dat u moet voorkomen dat uw ingreep schade aanricht aan beschermde planten en dieren en hun leefomgeving.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,
Namens deze,

Unitmanager Natuurbescherming

Bijlagen:

1. Van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet;
2. Aanvullingen WR op bestaande protocollen;
3. Richtlijn vleermuizen vangen;
4. Tabel 1 en 2 uit de eerder verleende ontheffing Wnb aan Stichting Wageningen Research (zaaknummer 239648, 25 mei 2023).

Onderdeel 1. VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De handelingen mogen uitsluitend worden verricht voor wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.
2. De vergunning geldt uitsluitend voor soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1, en voor het gebruik van de middelen en methoden zoals weergegeven in tabel 2 van de ontheffing van 25 mei 2023 (met zaaknummer: 239648), zie bijlage 4. Het besluit (met zaaknummer: 239648) en dit wijzigingsbesluit is enkel van toepassing op alle nationaal en Europees beschermde soorten.
3. De onderzoeksmethoden en bijbehorende handelingen voor de soortgroepen en verboden genoemd in tabel 1 en de middelen genoemd in tabel 2 (uit de ontheffing met zaaknummer: 239648) worden, voor zover niet in strijd met de voorschriften uit de vergunning (met zaaknummer: 239648), uitgevoerd conform Hoofdstuk 2 en bijlage 1 van het projectplan "Aanvraag Wnb ontheffing WUR 2020+", en de daarin genoemde gangbare (en meest recente) onderzoeksprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. De vangmiddelen en vangmethoden per soortgroep, uit bijlage 1 van het projectplan, zijn te vinden in bijlage 2 van dit wijzigingsbesluit.
4. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
5. In opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen dienen schriftelijk gemachtigd te worden om gebruik te maken van deze vergunning. Deze personen kunnen gebruik maken van de machtiging indien zij voldoen aan de gestelde deskundigheidsvereisten*. De machtiging vermeldt in ieder geval de volgende gegevens:
 - a) volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b) soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c) kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d) de handelingen die mogen worden verricht;
 - e) plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f) periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g) naam en handtekening vergunninghouder;
 - h) het nummer van de ontheffing die aan de vergunninghouder is verleend. De vergunninghouder dient een afschrift van de ontheffing aan de gemachtigde te verstrekken.

* Het bevoegd gezag verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das

en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of

- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van de vergunning (met zaaknummer: 239648) en dit wijzigingsbesluit, van de machtiging als bedoeld in voorschrift 5 en van het projectplan als bedoeld in voorschrift 12, op de locatie van de onderzoekswerkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing, machtiging en projectplan mogen, langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
 7. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
 8. De vergunninghouder dient direct telefonisch of per e-mail contact op te nemen, indien met de handelingen verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor op dat moment geen vergunning is verleend. Dit kan het geval zijn als er onverwachtse negatieve effecten optreden op andere soorten, dan waarvoor vooraf via het projectplan melding is gedaan (zie voorschriften 12 en 13).
 9. Indien onverhoopt andere soorten dan waarvoor het onderzoek is opgezet gevangen worden, dienen deze zo snel mogelijk op de vangplek weer te worden losgelaten.
 10. Uitzetten met als doel herintroductie of repopulatie van soorten is geen onderdeel van deze vergunning.

Meldingsplicht en projectplan

11. Alle onderzoeken of handelingen waarvoor aanspraak op de vergunning (met zaaknummer: 239648) wordt gemaakt, dienen minimaal 3 weken voor aanvang daarvan gemeld te worden aan het bevoegd gezag via de email: natuurbescherming@zeeland.nl en aan de RUD-zeeland via email: handhaving.groen@rud-zeeland.nl o.v.v. het daarbij vernoemde zaaknummer van de vergunning. Bij deze melding dient een projectplan voor het onderzoek en/of de handeling meegestuurd te worden.
12. Het **projectplan** bevat tenminste:
 - a) contactgegevens en kwalificaties van de onderzoeksleider met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - b) contactgegevens en kwalificaties van deelnemende student-/assistenten aan het project;
 - c) de contactgegevens van de opdrachtgever en de betrokken terreinbeheerders;
 - d) de onderzoeksdoelstelling en de betrokken soort(groep);
 - e) de locatie(s), tijdstippen en periode van het onderzoek;
 - f) de onderzoeksmethoden en vangmiddelen;
 - g) het aantal onderzoekers;
 - h) een effectbeoordeling van de handeling en indien nodig te treffen maatregelen;
 - i) een alternatieven afweging met betrekking tot de handeling en de te treffen maatregelen en/of methode;
 - j) een beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de betreffende soort(en);
 - k) indien van toepassing een toetsing met beoordeling in het kader van de Wet op Dieren (WOD).

13. Als binnen 3 weken na een melding, met ontvangstbevestiging, geen reactie volgt, kan het onderzoek, zoals aangemeld, doorgang vinden. Binnen deze termijn van 3 weken staat het bevoegd gezag vrij deze termijn nog eenmaal met maximaal 5 weken te verlengen. Het bevoegd gezag kan binnen deze periode om aanvullingen, aanpassingen of een startgesprek vragen. Binnen de maximale termijn van 8 weken na de melding kunnen gedeputeerde staten (hierna GS) besluiten om, aanvullend op de voorschriften van de vergunning (met zaaknummer: 239648) en dit wijzigingsbesluit, voor de uitvoering van dat gemelde onderzoek, specifieke op dat gemelde onderzoek toegesneden voorschriften op te leggen of het onderzoek af te keuren.
14. Bij het doden of aan de natuur onttrekken van beschermde soorten, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 1, 3.5 lid 1 en 3.10 lid 1a van de Wnb (Nu artikel 11.37 lid 1, 11.46 lid 1 en 11.54 lid 1 van het Bal), voor bijvoorbeeld ecotoxicologisch of zoönose gerelateerd onderzoek, dient het projectplan zoals genoemd in het voorschrift 12, op de volgende punten te worden aangevuld:
- a) de methoden en middelen die ingezet zullen worden voor het doden, waaronder een alternatievenafweging;
 - b) onderbouwing waarom doden noodzakelijk is voor het onderzoek;
 - c) in het geval van levend onttrekken; wijze van transport en periode van huisvesting.
15. De methoden en middelen die ingezet zullen worden voor doden en zijn beschreven in het projectplan, zoals genoemd in voorschrift 12 en 14 zijn voor het specifieke project in het kader van de WOD getoetst en goedgekeurd door de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD) en in overeenstemming met de richtlijnen en voorschriften van de projectvergunning van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD).
16. Anders dan genoemd in artikel 3.9, lid 7 en 9 van het Besluit natuurbescherming (Nu artikel 8.74q lid 3 van het Bkl) mogen middelen en methoden die alleen mogen worden ingezet voor vogels in nood, ook worden ingezet voor het doden in het kader van onderzoek, mits vallend onder het bepaalde in voorschrift 14 en uitsluitend ingeval redelijkerwijs geen alternatief middel voorhanden is met minder mogelijke nadelige gevolgen voor het welzijn van het desbetreffende dier.
17. Een dier wordt slechts geëuthanaseerd als:
- a) dieren reeds lijdend in het veld worden aangetroffen, en er sprake is van ernstig en onherstelbaar lijden; of
 - b) dieren als gevolg van vang- of onderzoekshandelingen onvoorzien zodanig letsel oplopen dat sprake is van ernstig en onherstelbaar lijden.

In bovenstaande situaties worden gewervelde dieren (vogels, reptielen, zoogdieren, amfibieën en vissen) gedood door:

- gediplomeerd dierenarts; of
- een deskundig onderzoeker die geïnstrueerd is door een dierenarts in het euthanaseren van de betreffende gewervelde diersoort.

In bovenstaande situaties worden ongewervelde dieren gedood door:

- gediplomeerd dierenarts; of
- een deskundig onderzoeker.

In alle gevallen dient voldaan te worden aan bestaande erkende richtlijnen, zoals de zoals de handreiking "Dierproeven met wilde dieren in hun biotoop". Het doden van dieren kan uitsluitend plaatsvinden binnen de wettelijke kaders en borging via de Wet op Dieren, Instantie van Dierenwelzijn en Centrale Commissie Dierproeven.

18. De vergunninghouder dient een overzicht van de onderzoeken die zijn uitgevoerd, voor 1 februari van het opvolgend jaar van de onderzoeken te verzenden aan de RUD-Zeeland op het e-mailadres: handhaving.groen@rud-zeeland.nl, onder

vermelding van het zaaknummer van de vergunning. De vergunninghouder geeft daarbij in het algemeen aan wat de effecten en de mate van ongerief van de werkwijze in de praktijk zijn. Middels een (soorten)administratie moet onder andere duidelijk worden:

- a) locatie van het onderzoek;
- b) naam van de onderzoeker(s);
- c) datum onderzoek;
- d) weersomstandigheden;
- e) soorten en aantallen die gevangen zijn en aantallen waarbij een andere handeling heeft plaatsgevonden;
- f) een korte beschrijving van het onderzoek;
- g) de resultaten van het onderzoeksproject in relatie tot de staat van instandhouding van de betreffende soort;
- h) een beschrijving van de impact van het onderzoek op de betreffende soorten.

Specifieke voorschriften

- 19. Het uitzetten van gevangen soorten dient zoveel mogelijk te gebeuren op de oorspronkelijke vangplek. Indien dat niet mogelijk is, dient de gevangen soort te worden uitgezet in een voor de betreffende soort geschikt ander leefgebied.
- 20. De inzet van levende dieren als lokaas is toegestaan, mits het onderzoek voorafgaand de uitvoering getoetst is onder de Wet op Dierproeven door de Instantie van Dierenwelzijn. Indien van toepassing wordt eveneens toetsing uitgevoerd door de Centrale Commissie Dierproeven. Levende dieren als lokaas worden enkel ingezet als er geen andere methoden mogelijk zijn.
- 21. De tijdens onderzoek verzamelde gegevens dienen ingevoerd te worden in de daarvoor geschikte databanken, zoals Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), Telmee.nl of Waarneming.nl. Een uitzondering hierop geldt wanneer het delen van de gegevens in strijd is met contractuele verplichtingen, intellectuele eigendomsrechten, vertrouwelijkheidseisen of belangen van soortenbescherming.

Vogels:

- 22. Het vangen van vogels met klapnet, klapval of bal-chatri dient te gebeuren door, of onder toezicht van, een veldonderzoeker met aantoonbare ervaring in het hanteren van vogels, zoals een ringmachtiging van het Vogeltrekstation, of vergelijkbare veldervaring.
- 23. Het afspelen van lokgeluiden op geluidsdragers voor de effectiviteit van het onderzoek is toegestaan.
- 24. Klapnetten en kastvallen opgezet voor vogels dienen minimaal een keer per 45 minuten te worden gecontroleerd, of voorzien te zijn van een vangalarm. Bij slecht weer (aanhoudende regen, dichte mist, wind > 5 Bft.) of vangen in de volle zon, dient de controle van de kastvallen en klapnetten zonder alarm, minimaal elke 20 minuten te gebeuren.
- 25. Het gebruik van de bal-chatri dient continue en onder direct toezicht te staan van een ervaren veldmedewerker. De bal-chatri mag alleen worden ingezet bij droog weer en bij daglicht. De inzet is niet toegestaan in het broedseizoen (van 16 maart tot 15 juli). Indien de bal-chatri vangklaar is opgesteld, dient deze minimaal elk half uur gecontroleerd te worden. De inzet van levende lokdieren is niet toegestaan. Gevangen dieren dienen direct opgehaald te worden.
- 26. In totaal mogen de vogels niet langer dan 1 uur in gevangenschap verkeren, tenzij dit noodzakelijk is voor het onderzoek. In dat geval dient dit vooraf afgestemd te zijn bij de melding van het onderzoek, geborgd in voorschrift 12 van dit besluit.
- 27. Indien in het kader van het onderzoek, handelingen in de broedperiode van de betreffende vogel nodig zijn, dient bij het vangen en hanteren van de volwassen

vogels rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedsels of te voeren jongen en dient de vangtijd zo kort mogelijk gehouden te worden. Om te voorkomen dat nestblijvers die op uitvliegen staan door de handelingen te vroeg uitvliegen, dienen deze zoveel mogelijk gehanteerd te worden rondom de tijd dat de slagpennen uit de bloedspoelen tevoorschijn beginnen te komen.

28. Voor chemisch of genetisch onderzoek bij eieren van vogels dienen in eerste instantie; niet-uitgekomen eieren (eieren waarvan bij complete legsels werd vastgesteld dat deze geen levend embryo bevatten of niet bevrucht zijn geweest) of eierschalen, te worden gebruikt. Als het in het kader van het onderzoek noodzakelijk is verse eieren te gebruiken, worden deze zo vroeg mogelijk in de legperiode van de soort verzameld, zodat de vogels nog vervangende eieren kunnen produceren; maximaal 25% van het legsel, of bij soorten met legsels minder dan 4; maximaal 1 ei. Indien een legsel uit slechts 1 ei bestaat mag deze niet worden geraapt.

Vleermuizen

29. Het vangen van vleermuizen met mistnetten, harpval of heligolandtrap dient te gebeuren door, of onder toezicht van, een veldonderzoeker met aantoonbare ervaring in het hanteren van vleermuizen, zoals een gecertificeerd zelfstandig vanger die geregistreerd is in het vleermuisvangstelsysteem (vleermuizenvangen.nl) of vergelijkbare veldervaring.
30. Het vangen en hanteren van vleermuizen mag niet gebeuren in de kwetsbare winterperiode (niet van 1 november tot 1 april).
31. Het afspelen van lokgeluiden op geluidsdragers voor de effectiviteit van het vangen of in het kader van het onderzoek, is toegestaan.
32. Bij het vangen van vleermuizen dient gewerkt te worden conform de richtlijnen van het vangen en hanteren van vleermuizen van vleermuizenvangen.nl (versie 11 mei 2025) zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Grondgebonden zoogdieren

33. Het inzetten van een verdovingsgeweer of -pistool bij het vangen van zoogdieren dient te worden uitgevoerd door een gediplomeerd dierenarts met een vergunning voor de daarbij ingezette middelen.
34. Voor het dragen van een geweer van de categorie IV, waaronder een verdovingsgeweer/-pistool valt, is een draagverlof WM14 nodig en zijn de in het draagverlof genoemde voorschriften en beperkingen van toepassing.
35. Onderzoek naar wolf of goudjakhals dient tevens gemeld te worden bij het wolvenmeldpunt van BIJ12.
36. De inloopvallen (life-traps) en kastvallen voor grondgebonden zoogdieren dienen met intervallen van maximaal 3 uur gecontroleerd te worden. Bij de inloopvallen voor kleine knaagdieren en spitsmuizen dient voldoende droog hooi, fruit of groente (voor vocht) en voedsel voor insecteneters aanwezig te zijn. Kastvallen, inloopvallen of vangkooien kunnen ook van een valzender met alarmfunctie voorzien zijn, mits de onderzoeker binnen 3 uur ter plaatse kan zijn.

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden

37. Het rapen van eieren van reptielen en amfibieën in het kader van ruimtelijke ingrepen valt niet onder de reikwijdte van deze vergunning.
38. Bij eieren van beschermde vissen, reptielen, amfibieën of ongewervelden wordt maximaal 5% van het in het biotoop aanwezige legsel verzameld.

39. Het doden van beschermde ongewervelden als gevolg van (niet te voorkomen) bijvangst is toegestaan.
40. Vangemmers en potvallen voor het vangen van reptielen en amfibieën worden tweemaal daags gecontroleerd, bij warm droog weer viermaal per dag. Emmers worden voorzien van een laagje water om uitdroging te voorkomen en een drijvend vlotje om verdrinking van juvenielen te voorkomen. Voor onbedoelde bijvangsten worden stokjes in de emmer of potval geplaatst, zodat kleine zoogdieren kunnen ontsnappen. De vallen worden voorzien van een afdakje om predatie te voorkomen.
41. Fuiken dienen voorzien te zijn van een "keerwant" of "stop-grid" om otters, bevers, vogels, ratten en grotere vissen buiten de fuiken te houden. Uitzondering van het gebruik van een keerwant of stop-grid in fuiken wordt gemaakt indien het onderzoeksdoel de bemonstering van de gehele vispopulatie betreft, waarbij grote vissoorten voorzien zijn.
42. Om verspreiding van ziekten te voorkomen dient het hygiëneprotocol voor veldwerk van RAVON (april 2020) opgevolgd te worden.

Planten

43. Bij het verzamelen van hele planten die vallen onder artikel 3.5 lid 5 en onder artikel 3.10 lid 1 c van de Wnb (Nu artikel 11.46 lid 1 sub e en 11.54 lid 1 sub c van het Bal) wordt maximaal 5% van de aanwezige deelpopulatie verzameld en alleen als die ter plaats uit minimaal 20 exemplaren bestaat.

Onderdeel 2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningsaanvraag

Op 16 april 2026 hebben wij van u een verzoek ontvangen voor het wijzigen van de eerder verleende ontheffing (nu vergunning) Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aan Stichting Wageningen Research met het zaaknummer 239648 welke is verleend op 25 mei 2023. U heeft eerder een wijzigingsverzoek voor de voorschriften 5 en 12 gedaan, welke is verleend op 12 november 2024 met zaaknummer 491571.

Uw verzoek betreft het wijzigen van de voorschriften 17, 18d, 20 en 21. Verder vraagt u ook een verlenging aan van de vergunning en uitbreiding van de tenaamstelling. De vergunning loopt momenteel tot en met 1 januari 2027. U vraagt een verlenging aan tot en met 1 januari 2037.

De ontvangst van deze aanvraag is op 1 mei 2026 bevestigd. In deze brief maken wij u onze beslissing op uw aanvraag bekend.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: 821803.

Uw aanvraag van 16 april 2026 was niet compleet. Daarom hebben wij u op 1 mei 2026 gevraagd om voor 18 mei 2026 de aanvraag aan te vullen. U heeft gevraagd om uitstel van de uiterste aanleverdatum van de aanvullende gegevens tot en met 29 juni 2026.

De termijn voor het nemen van het besluit is tijdelijk opgeschort vanaf 2 mei 2026.

Wij ontvingen de aanvullende gegevens op 11 juni 2026. Vanaf dat moment was de aanvraag compleet en dus konden we de aanvraag verder in behandeling nemen.

B. Toetsing

B1. Overwegingen

1. Wijziging tenaamstelling

Verzoek tot uitbreiding tenaamstelling vergunning naar Wageningen Research en Wageningen University.

Aanvraag:

De op 25 mei 2023 verleende vergunning is verleend op naam van Stichting Wageningen Research (WR). In de praktijk worden de onder deze vergunning vallende onderzoeksactiviteiten echter uitgevoerd binnen de bredere Wageningen-organisatie, waarbij ook Wageningen University (WU) een rol vervult.

Toelichting en motivering

Wageningen Research en Wageningen University maken gezamenlijk deel uit van Wageningen University & Research (WUR) en opereren in de praktijk als een sterk geïntegreerde kennisorganisatie. Onderzoeksprojecten op het gebied van ecologie, soortenbescherming en natuurbeheer kennen regelmatig een gezamenlijke inzet van:

- medewerkers in dienst van Wageningen Research;
- medewerkers in dienst van Wageningen University;
- promovendi, postdocs en studenten die onder verantwoordelijkheid van Wageningen University werkzaamheden uitvoeren.

Deze onderzoekers werken binnen één gezamenlijk wetenschappelijk kader, volgen dezelfde interne onderzoeksprotocollen en vallen onder dezelfde borging van deskundigheid, toezicht, ethische toetsing (waar van toepassing) en zorgplicht ten aanzien van beschermde soorten.

Noodzaak van aanpassing

De huidige tenaamstelling uitsluitend op Wageningen Research kan in de praktijk leiden tot:

- onduidelijkheid over wie formeel onder de reikwijdte van de ontheffing valt;
- onnodige administratieve handelingen (bijvoorbeeld aparte machtigingen of aanvullende aanvragen);
- verminderde uitvoerbaarheid en efficiëntie van onderzoeksprojecten die integraal door WR en WU worden uitgevoerd.

Dit acht Wageningen Research onwenselijk, temeer daar dit geen inhoudelijke meerwaarde heeft voor toezicht of naleving, maar uitsluitend een organisatorisch knelpunt oplevert. Wageningen Research verzoekt daarom om de ontheffing te verlenen op naam van zowel Stichting Wageningen Research als Wageningen University, zodat beide rechtspersonen gerechtigd zijn gebruik te maken van de ontheffing.

Beoordeling:

De tenaamstelling van de vergunning wordt uitgebreid van enkel Stichting Wageningen Research naar Wageningen University & Research (WUR). Wageningen University & Research omvat zowel Stichting Wageningen Research als Wageningen University. Hiermee worden eventuele onduidelijkheden met betrekking tot de reikwijdte weggenomen. Daarnaast vermindert deze tenaamstellingswijziging onnodige administratieve handelingen. De uitvoerbaarheid en efficiëntie van de onderzoeksprojecten die integraal door WR en WU worden uitgevoerd, wordt hierdoor verhoogd.

2. Wijziging voorschrift 17 – euthanasie van dieren

Aanvraag:

De huidige formulering van dit voorschrift schrijft voor dat euthanasie uitsluitend mag plaatsvinden door een gediplomeerd dierenarts, of door een onderzoeker met minimaal een PhD- of postdocfunctie in aanwezigheid van een dierenarts.

In de praktijk is een gediplomeerd dierenarts niet altijd direct beschikbaar op het moment dat een dier onverwacht euthanasie nodig heeft, bijvoorbeeld als gevolg van ernstig letsel of onvoorzien lijden tijdens vang- en onderzoeksactiviteiten. Het wachten op de aanwezigheid van een dierenarts kan leiden tot onnodige verlenging van dierenleed en is daarmee niet in het belang van het dier.

Voorgesteld wordt om dit voorschrift te vervangen door de volgende tekst:

“Bij het onvoorzien moeten euthanaseren van een dier teneinde lijden te voorkomen dient een dier geëuthanaseerd te worden door een gediplomeerd dierenarts, dan wel een onderzoeker die deskundig en geïnstrueerd is in het euthanaseren van de betreffende diersoort.”

Binnen Wageningen Research werken onderzoekers die aantoonbaar deskundig zijn in soortspecifieke en diervriendelijke euthanasiemethoden, conform geldende protocollen en – waar van toepassing – de Wet op de dierproeven. Deze wijziging borgt het dierenwelzijn en doet geen afbreuk aan zorgvuldigheid of deskundigheid.

Aanvullende vraag (verzonden op 1 mei 2026):

- Bij de beschrijving voor aanpassing van voorschrift 17 staat beschreven dat het doden van dieren, indien nodig, uitgevoerd wordt conform geldende protocollen.
 - Welke protocollen worden bedoeld? Lever de protocollen aan bij de aanvraag.

Beantwoording:

In het wijzigingsverzoek is verwezen naar “geldende protocollen”. Hierbij is de formulering niet volledig juist geweest.

Binnen Wageningen University & Research wordt gewerkt conform de relevante Europese en nationale wet- en regelgeving op het gebied van dierproeven en dierenwelzijn, waaronder de Wet op de dierproeven en de daaruit voortvloeiende toetsing door de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD) en – waar van toepassing – de Centrale Commissie Dierproeven (CCD).

In dit kader wordt onder andere aansluiting gezocht bij bestaande richtlijnen, zoals de handreiking “Dierproeven met wilde dieren in hun biotoop”, waarin wordt verwezen naar toegestane methoden en kaders zoals vastgelegd in geldende regelgeving.

Aanvullend wordt benadrukt dat het in dit voorschrift uitsluitend gaat om situaties waarbij:

- dieren reeds lijdend worden aangetroffen in het veld; of
- dieren als gevolg van vang- of onderzoekshandelingen onvoorzien zodanig letsel oplopen dat sprake is van ernstig en onherstelbaar lijden.

In dergelijke situaties is euthanasie de meest humane handeling om verder lijden te voorkomen. Het betreft nadrukkelijk niet het doden van dieren ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, maar uitsluitend het voorkomen van onnodig dierenleed. De uitvoering van euthanasie vindt plaats door daartoe deskundige en geïnstrueerde personen, conform de geldende wettelijke kaders en interne borging binnen Wageningen University & Research.

De formulering in het wijzigingsverzoek had explicieter moeten maken dat het hier primair gaat om toepassing van deze wettelijke kaders en borging via WOD/IvD/CCD.

Beoordeling:

In de praktijk is een gediplomeerd dierenarts niet altijd direct beschikbaar op het moment dat een dier onverwacht euthanasie nodig heeft. Om langdurig leed te voorkomen, wordt het voorschrift gewijzigd dat een onderzoeker een dier mag doden bij de afwezigheid van een gediplomeerd dierenarts. Voor gewervelde dieren moet de onderzoeker in alle gevallen deskundig en geïnstrueerd zijn in het euthanaseren van de betreffende diersoort door een dierenarts. Voor ongewervelde dieren moet het doden in alle gevallen uitgevoerd worden door een deskundig onderzoeker. Daarnaast moet in alle gevallen voldaan worden aan bestaande erkende richtlijnen, zoals de handreiking ‘Dierproeven met wilde dieren in hun biotoop’. Het doden van dieren kan uitsluitend plaatsvinden binnen de wettelijke kaders en borging via de Wet op Dieren, Instantie van Dierenwelzijn en Centrale Commissie Dierproeven. Dit is geborgd in voorschrift 17.

3. Wijziging voorschrift 18d – jaaroverzicht onderzoeken

Aanvraag:

In het jaaroverzicht dient momenteel de weersomstandigheden tijdens het onderzoek te worden gespecificeerd. Veel onderzoeken lopen echter over langere tijd. Hierdoor kan in de praktijk vaak slechts ‘variërende weersomstandigheden’ worden vermeld in het jaaroverzicht. Deze informatie heeft daardoor geen toegevoegde waarde voor toezicht of evaluatie. Alle relevante informatie over locaties, handelingen, soorten en aantallen wordt wel vastgelegd in het jaaroverzicht. Wij verzoeken daarom om onderdeel 18d te laten vervallen.

Aanvullende vraag (verzonden op 1 mei 2026):

- Bij de beschrijving van de aanpassing van voorschrift 18d geeft u aan dat het in veel gevallen niet mogelijk is om de weersomstandigheden te benoemen, aangezien de onderzoeken lopen over langere tijd. In deze gevallen geeft u de volgende beschrijving: variërende weersomstandigheden.
 - Het is niet duidelijk waarom dit een probleem is en waarom het nodig is om voorschrift 18d uit de vergunning te halen. Kunt u dit nader toelichten?

Beantwoording:

Het opnemen van weersomstandigheden in het jaaroverzicht is naar ons begrip bedoeld om inzicht te geven in omstandigheden waaronder onderzoekshandelingen plaatsvinden, bijvoorbeeld wanneer specifieke methoden afhankelijk zijn van weers- of temperatuurcondities.

In de praktijk hebben de meeste onderzoeken binnen deze ontheffing echter een langere looptijd en bestaan zij uit meerdere veldmomenten onder wisselende omstandigheden. Hierdoor kan in het jaaroverzicht doorgaans slechts een algemene aanduiding worden opgenomen, zoals “variërende weersomstandigheden”. Deze informatie heeft geen onderscheidend of toetsbaar karakter.

Daarnaast worden relevante randvoorwaarden voor uitvoering van onderzoek, waaronder eventuele weersafhankelijkheden, reeds geborgd in:

- de deskundigheid van betrokken onderzoekers;
- de projectplannen die voorafgaand aan uitvoering aan het bevoegd gezag worden verstrekt.

In de jaaroverzichten worden reeds alle voor toezicht en beoordeling relevante gegevens opgenomen (zoals locaties, methoden, soorten en aantallen). Het opnemen van generieke weersinformatie voegt daar in de praktijk geen inhoudelijke of controlerende waarde aan toe. Om die reden verzoeken wij onderdeel 18d te laten vervallen.

Beoordeling:

In veel gevallen is er sprake van een onderzoeksduur met een langere looptijd. Gedurende de looptijd van het onderzoek is er sprake van variërende weersomstandigheden. In deze gevallen wordt de volgende beschrijving gegeven: variërende weersomstandigheden. Het volstaat om bij onderzoeksprojecten met een lange looptijd deze beschrijving op te geven. Dit, omdat een lange lijst met weersomstandigheden per dag of per moment weinig waardevolle informatie verschaft bij langlopende onderzoeksprojecten. Het is daarom niet nodig om voorschrift 18 te wijzigen. Bij onderzoeksprojecten met één of enkele veldbezoeken moeten de weersomstandigheden vermeld te worden.

4. Wijziging voorschrift 20 – inzet van levende dieren als lokaas

Aanvraag:

Het huidige voorschrift verbiedt de inzet van levende dieren als lokaas. Voor specifiek onderzoek aan bepaalde roofvogels is het in uitzonderlijke gevallen echter noodzakelijk om andere vogels als lokvogel te gebruiken, wanneer alternatieve methoden niet toereikend zijn. Daarbij wordt strikt geborgd dat de lokvogel geen letsel oploopt, onder continu toezicht staat en dat de inzet uitsluitend plaatsvindt wanneer dit noodzakelijk is voor het onderzoek. Voor dergelijke onderzoeken wordt vooraf toestemming aangevraagd op grond van de Wet op de dierproeven, inclusief toetsing door de IvD en – indien van toepassing – de CCD. Verzocht wordt om dit voorschrift zodanig aan te passen dat inzet van levende lokdieren mogelijk is, mits vooraf gemeld per project en met volledige borging van dierenwelzijn.

Aanvullende vraag (verzonden op 1 mei 2026):

- In de toetsing van de op 25 mei 2023 verleende vergunning (zaaknummer: 239648) staat het volgende beschreven over levende dieren als lokaas: 'Het gebruik van levende dieren als lokaas wordt eveneens niet toegestaan. Hiermee volgen wij de zienswijze van de Raad Van Dieren Aangelegenheden waarin wordt gesteld dat indien een levend prooidier wordt aangeboden, het prooidier een aanzienlijke welzijnsaantasting ondervindt, zowel door stress van de opsluiting als ook de levensbedreigende nabijheid van de predator.' U geeft aan dat het in sommige gevallen noodzakelijk is om levende proefdieren in te zetten als lokaas. Bijvoorbeeld voor het onderzoek naar roofvogels.
 - U geeft aan dat dit alleen nodig is voor uitzonderlijke gevallen. In welke uitzonderlijke gevallen zijn levende dieren als lokaas benodigd?
 - Op welke schaal worden levende dieren als lokaas ingezet?
 - Welke dieren wilt u inzetten als levend lokaas?
 - U geeft dat andere alternatieve methoden niet toereikend zijn. Welke alternatieve methoden zijn onderzocht?
 - Op welke manier wordt de aanzienlijke welzijnsaantasting van de levende lokdieren voorkomen?

Beantwoording:

3a. In welke uitzonderlijke gevallen zijn levende dieren als lokaas benodigd?

Dit betreft specifieke situaties bij onderzoek aan roofvogels. In dergelijke gevallen is gebleken dat roofvogels in veel of vrijwel alle gevallen niet of nauwelijks reageren op opgezette, dode of kunstmatige lokmiddelen.

Het kan hierbij gaan om:

- gebruik van levende, tamme duiven of muizen in een goed afgeschermd vangopstelling;
- inzet van een valkeniersvogel (zoals een oehoe of woestijnbuizerd) nabij een nest met jongen om een verdedigingsreactie uit te lokken.

De inzet van levende lokdieren is gericht op het snel uitlokken van een reactie, zodat de duur van verstoring en stress voor de te vangen roofvogel zo kort mogelijk blijft.

3b. Op welke schaal worden levende dieren als lokaas ingezet?

Naar huidige inschatting betreft dit circa 30 vangsten van roofvogels op jaarbasis waarbij gebruik wordt gemaakt van levende lokdieren.

3c. Welke dieren worden ingezet als levend lokaas?

Dit betreft:

- tamme duiven;
- muizen;
- valkeniersvogels, zoals oehoes en woestijnbuizers.

3d. Welke alternatieve methoden zijn onderzocht?

Alternatieve methoden die zijn toegepast of onderzocht omvatten onder andere:

- gebruik van dode prooidieren;
- gebruik van opgezette roofvogels.

Uit praktijkervaring blijkt dat deze methoden vaak onvoldoende effectief zijn, met name omdat beweging van het dier een cruciale prikkel vormt voor het uitlokken van een reactie.

Daarnaast leidt een minder effectieve methode vaak tot:

- langere verstoringduur;
- meer stress voor de te vangen roofvogel.

De inzet van levende lokdieren wordt daarom in deze specifieke gevallen als de meest effectieve en, in termen van totale verstoringduur, minst belastende methode beschouwd.

3e. Hoe wordt welzijnsaantasting van lokdieren voorkomen?

Er worden maatregelen getroffen om het welzijn van lokdieren te borgen:

- Prooidieren worden geplaatst in goed afgeschermd vangopstellingen, zodat fysiek contact niet mogelijk is;
- De duur van blootstelling wordt zo kort mogelijk gehouden;
- Monitoring vindt continu plaats (o.a. via live-view systemen);
- Onderzoekers bevinden zich in de directe nabijheid om snel in te grijpen;
- Valkeniersvogels zijn gewend aan deze setting en worden aanvullend beschermd (bijvoorbeeld met gaasconstructies).

Daarnaast geldt dat voor onderzoeken die onder de Wet op de dierproeven vallen vooraf toetsing plaatsvindt door de IvD en – indien van toepassing – de CCD, waarmee dierenwelzijn expliciet wordt beoordeeld en geborgd.

Beoordeling:

Voor specifiek onderzoek naar roofvogels zijn in sommige gevallen levende lokdieren nodig. Als er geen andere methoden voorhanden zijn om onderzoek naar roofvogels uit te voeren, mogen levende lokdieren ingezet worden. Het onderzoek voorafgaand de uitvoering moet getoetst worden onder de Wet op Dierproeven door de Instantie van Dierenwelzijn. Indien van toepassing wordt eveneens toetsing uitgevoerd door de Centrale Commissie Dierproeven. De inzet van levende lokdieren moet beschreven worden in het projectplan, zie voorschrift 11 en 12.

5. Wijziging voorschrift 21 – delen van onderzoeksdata

Aanvraag:

Een deel van de onderzoeksresultaten die Wageningen Research verzamelt, is eigendom van opdrachtgevers. Contractuele afspraken en intellectueel eigendom maken het niet altijd

mogelijk om data zonder uitdrukkelijke toestemming openbaar te delen via databanken zoals NDFF of waarneming.nl.

In deze gevallen kan niet te allen tijde aan dit voorschrift worden voldaan. Waar mogelijk worden gegevens gedeeld; waar dit niet is toegestaan blijft de informatie wel beschikbaar voor interne verantwoording en toezicht.

Verzocht wordt om dit voorschrift aan te passen of te verwijderen zodat rekening wordt gehouden met eigendomsrechten en vertrouwelijkheid van data.

Aanvullende vraag (verzonden op 1 mei 2026):

- U geeft aan dat het niet altijd mogelijk is om waarnemingen van soorten openbaar te delen. U geeft aan dat contractuele afspraken en intellectueel eigendom het niet altijd mogelijk maken om data zonder uitdrukkelijke toestemming openbaar te delen via databanken zoals NDFF of waarneming.nl.
 - Valt het delen van enkel een waarneming, met soort aanduiding en locatie, ook onder het intellectueel eigendom? Wordt hiermee bedoeld dat waarnemingen niet gedeeld kunnen worden vanwege contracten? Op welke manier is er bij waarnemingen (enkel locatie en soort aanduiding) sprake van intellectueel eigendom?

Beantwoording:

4a. Nader toelichten intellectueel eigendom en gegevensdeling

Het huidige voorschrift verplicht tot invoer van alle tijdens onderzoek verzamelde gegevens in databanken zoals NDFF, Telmee.nl of Waarneming.nl.

Wageningen University & Research onderschrijft het belang van het beschikbaar stellen van natuurgegevens en deelt gegevens waar dit mogelijk en toegestaan is. In de praktijk kan echter niet in alle gevallen aan een generieke verplichting tot gegevensdeling worden voldaan.

Een deel van de gegevens wordt verzameld in opdracht van derden. Op deze gegevens kunnen contractuele afspraken, intellectuele eigendomsrechten of vertrouwelijkheidsverplichtingen rusten die openbaarmaking beperken. Dit kan ook betrekking hebben op waarnemingsgegevens (zoals soort en locatie) wanneer deze onderdeel uitmaken van een dataset waarvan eigendom bij een opdrachtgever ligt.

Daarnaast kunnen gegevens betrekking hebben op kwetsbare soorten of gevoelige locaties, waarbij verspreiding ongewenste effecten kan hebben.

In dergelijke gevallen blijven de gegevens wel beschikbaar binnen Wageningen University & Research voor verantwoording en toezicht, maar worden deze niet automatisch extern gedeeld.

Wij verzoeken daarom voorschrift 21 als volgt aan te passen:

“De tijdens onderzoek verzamelde gegevens worden, voor zover dit niet strijdig is met contractuele verplichtingen, intellectuele eigendomsrechten, vertrouwelijkheidseisen of belangen van soortenbescherming, ingevoerd in een daarvoor geschikte databank zoals NDFF, Telmee.nl of Waarneming.nl. Gegevens die niet kunnen worden gedeeld blijven beschikbaar voor toezicht en verantwoording aan het bevoegd gezag.”

Beoordeling:

Het delen van onderzoeksgegevens is in sommige gevallen strijdig met contractuele verplichtingen, intellectuele eigendomsrechten, vertrouwelijkheidseisen of belangen van soortenbescherming. Om ruimte te geven aan deze uitzonderingen wordt het voorschrift aangepast.

6. Wijziging verlenging duur ontheffing

Aanvraag:

De vergunning loopt momenteel af per 1 januari 2027. De onderzoeksactiviteiten waarvoor deze ontheffing wordt gebruikt zijn structureel van aard en maken onderdeel uit van doorlopende onderzoeksprogramma's op het gebied van ecologie, soortenbescherming, natuurbeheer en beleidsontwikkeling.

Wageningen Research verzoekt daarom om verlenging van de ontheffing, bij voorkeur onder de aangepaste voorschriften zoals hierboven toegelicht, om continuïteit van wetenschappelijk onderzoek binnen de provincie Zeeland te waarborgen.

Beoordeling:

De verlenging wordt aangevraagd voor tien jaar. Tien jaar is een lange periode. In tien jaar is het mogelijk dat relevante wetten of protocollen gewijzigd worden, waarop de vergunning aangepast moet worden. Ook kan de manier waarop onderzoek gedaan wordt veranderen. Hiermee kan nu nog geen rekening gehouden worden bij de toetsing van de aanvraag. De oorspronkelijke vergunning is aangevraagd voor een duur van 4 jaar. Wij oordelen dat 5 jaar in dit geval de maximale periode is waar we de vergunning voor kunnen verlenen. Daarom verlengen wij de vergunning voor een periode van 5 jaar.

Bijlage 1 – Van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet

Ob = Omgevingsbesluit

Ow = Omgevingswet

Bal = Besluit activiteiten leefomgeving

Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving

Artikelen	Omschrijving
Artikel 1.3 Ow	Doel van de Omgevingswet.
Artikel 5.1 lid 2 Ow	Vergunningsplicht voor een flora- en fauna-activiteit.
Artikel 18.10, lid 1 en 4 Ow	Bevoegdheid van de Provincie om een omgevingsvergunning in te trekken.
Artikel 11.37	Vergunningsplichtige activiteiten bij Vogelrichtlijnsoorten.
Artikel 11.39	Vergunningsplichtige activiteiten over het bezitten van Vogelrichtlijnsoorten.
Artikel 8.74j lid 1 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit voor Vogelrichtlijnsoorten.
Artikel 11.46	Vergunningsplichtige activiteiten bij Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 11.47 lid 1 Bal	Vergunningsplichtige activiteiten over het bezitten van Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 8.74k lid 1 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit voor Habitatrichtlijnsoorten.
Artikel 11.54, lid 1 Bal	Vergunningsplichtige activiteiten bij andere soorten.
Artikel 8.74 l lid 1 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit voor andere soorten.
Artikel 11. 61 lid 1 Bal	Vergunningsplichtige activiteiten over het uitzetten van dieren of eieren.
Artikel 8.74 n lid 12 Bkl	Beoordelingsregels bij een flora- en fauna-activiteit over het uitzetten van dieren of eieren.
Artikel 11.27 Bal	Bevat regels over de specifieke zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten.

Bijlage 2 – Aanvullingen WR op bestaande protocollen

Afkomstig uit bijlage 1 van projectplan 'Aanvraag Wnb ontheffing WUR 2020+

Door medewerkers van WR wordt op hoofdlijnen gewerkt conform de protocollen die zijn opgesteld voor & door de groene bureaus. Aanvullingen/aanpassingen en/of toelichtingen daarop zijn in de onderstaande paragrafen weergegeven.

Bl.1 Vangen van dieren

Hieronder is een overzicht weergegeven van de meest toegepaste vangmethoden. Deze is niet per definitie volledig aangezien er nog steeds nieuwe methodieken worden ontwikkeld en dus eventueel ook door ons kunnen worden ingezet indien dat verantwoord kan.

Inventariseren en vangen (kleine) zoogdieren bij WR (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Kleine grondgebonden zoogdieren

Bij inventarisaties of (dier)proeven met zoogdieren wordt gebruik gemaakt van vangmiddelen, (video)camera's, zenders, sporen inventarisatie (uitwerpselen, prenten, vraatsporen etc.), lopen van transecten, plaatsen van haarvallen (zie onder). Vangst van kleine zoogdieren vindt plaats met inlooptuilen (life-traps) voorzien van bedding en lokvoer. De vallen worden iedere 2-3 uur gecontroleerd. Dieren worden gehanteerd, gemeten, gewogen en het geslacht wordt bepaald.

Vegetatiebewonende kleine zoogdieren.

Boom-, struik- of vegetatiebewonende kleine zoogdieren of marterachtigen worden gevangen met inlooptuilen, kastvallen en/of door het controleren van nestkasten of andere typen verblijfplaatsen, waarbij de dieren handmatig uit de vallen of verblijfplaatsen worden gehaald.

Grote zoogdieren

Vangen van grote zoogdieren voor (dier)proeven vindt afhankelijk van de soort plaats met inlooptuilen/ kastvallen voorzien van een valzender, vangnetten (drift fences waarbij dieren in de netten worden gedreven, klapnetten of valnetten), vangkraal, verdovingsgeweer/-pistool.

Vleermuizen

Vangen van vleermuizen gebeurt tegenwoordig ook met mistnetten. In principe gaat dit op eenzelfde manier als bij vogels, en bij verschillende onderzoeksgroepen zijn hier goede ervaringen mee opgedaan. Op aanvliegroutes worden mistnetten geplaatst. Dit zijn vergelijkbare mistnetten als gebruikt voor kleine zangvogels. Na uitzetten van de netten worden deze ieder half uur gecheckt op vangst. Gevangen vleermuizen worden uit het net gehaald, desnoods geknipt uit het net, en in een klein zakje gestopt voor ze verder worden behandeld. De kans op ongewilde effecten (vleugel breuk, overlijden) is klein.

Haarvallen

Haren van kleine zoogdieren en/of marterachtigen worden verzameld door het plaatsen van haarvallen, waarbij een individu haren achterlaat bij het passeren van de 'val'. Veelal een PVC-buis of pijp met plakband waar de haren aan blijven kleven. Voor het verzamelen van haren bij dassen / zwijnen etc wordt gebruik gemaakt van de 'prikkeldraad-methode, waarbij haren achterblijven in het prikkeldraad dat op een geringe hoogte is gespannen over looppaden of passeerplekken.

Inventariseren en vangen van amfibieën (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Amfibieën:

vangst met vangemmers en schermen, controle minimaal 2 maal daags, bij warm droog weer frequenter. Emmers worden voorzien van een laagje water om uitdroging te voorkomen en een drijvend vlotje om verdrinking van juvenielen te voorkomen. Deze methode kan leiden tot

onbedoelde bijvangsten, stokjes worden in de emmer geplaatst zodat kleine zoogdieren kunnen ontsnappen.

Inventariseren en vangen van Reptielen (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Reptielen

Reptielen worden gevangen met meerdere methoden. Over het algemeen worden dakpannen of plaatjes van ~50x50 cm in het habitat gelegd waar reptielen graag onder schuilen om op te warmen. Deze worden opgetild waarna met de hand een eventueel daaronder schuilend dier gepoogd wordt te vangen. Tevens zal gepoogd worden om zonnende reptielen die zichtbaar zijn voorzichtig te benaderen om vervolgens te vangen. Dit kan met de hand (m.n. bij juvenielen of onder koude omstandigheden waarbij de reptielen nog weinig mobiel zijn) of met een doorschijnende glazen of plastic vaas (om meer bereik te verkrijgen; m.n. bij adulten die opgewarmd en dus snel zijn). Ook kan met een 'hengel methode' (draad met stropje) voorzichtig het stropje om een reptiel worden bewogen waarna het kan worden gestokt. Ook kunnen potvallen worden ingegraven, maar daarbij is een geregelde controle noodzakelijk. Gevangen dieren worden zo snel mogelijk na vangst en onderzoek weer op de vangstlocatie losgelaten.

Inventariseren en vangen van vogels (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Ganzen tijdens de rui

Met behulp van een in een kraal eindigende fuik. Ganzen kunnen tijdens de rui niet vliegen en worden door meerdere drijvers rustig richting fuik gedreven. Fuik en kraal bestaan uit ca. 1.5 m hoog net dat met palen vastgezet wordt. De ganzen worden vervolgens in jute zakken bewaard totdat ze geringd en weer losgelaten worden. Dit gebeurt aansluitend aan het vangen.

Vangen met kanonnetten

Vogels kunnen worden gevangen met kanonnetten. Hiervoor worden netten aan een "kanon" bevestigd, en op een veelbelovende plek ingegraven. Gewacht wordt tot de vogels die gevangen moeten worden (ganzen, maar ook andere soorten) in het gebied dat door het net bedekt wordt aanwezig zijn (ongeveer 10 bij 10 meter). Dan wordt het net van afstand over de vogels afgeschoten. De vogels kunnen dan onder het net gevangen worden, en verder worden behandeld.

Weidevogels op het nest

Met behulp van inlooptkooien. Aan het eind van de broedperiode wordt een inlooptkooi over de weidevogelnesten heen geplaatst. Als een van beide oudervogels terugkeert op het nest kan deze de kooi niet meer verlaten. De vogels worden onmiddellijk na inlopen van de kooi gepakt, geringd en weer losgelaten.

Zangvogels

Zangvogels worden gevangen met behulp van mistnetten (formaat = 6 of 12 meter lang, maaswijdte 36 mm, 4 banen, zwart nylon). Netten worden opgehangen met behulp van aluminium of plastic palen aan weerszijden van het net. Maximum hoogte van het net is ongeveer 2.5 m. De netten worden de avond voor de vangst opgesteld en worden een uur voor zonsopgang geopend. Gedurende de dag worden ze elke 45 minuten gecontroleerd en gevangen vogels worden zorgvuldig uit het net gehaald en gedurende korte tijd in een stoffen zak bewaard totdat ze geringd en weer losgelaten worden. Bij extreem weer (hoge temperaturen, regenval) wordt de vangst beperkt tot dagdelen en worden de netten met kortere tijdsintervallen gecontroleerd.

Hoenders

Hoenders worden gevangen door geleidend raster in het territorium te plaatsen, gevolgd door een klapnet met struikeldraadje. Een vogel die langs het raster loopt en vervolgens onder het klapnet door, laat dat net vallen door tegen struikeldraadje te lopen waardoor het losschiet. Bijvangsten zijn incidenteel een haas of konijn. Door permanente observatie of geregelde

controle heeft dat geen consequenties. Gevangen hoenders worden direct onderzoek en eventueel gemerkt losgelaten.

Roofvogels

Roofvogels worden gevangen met een mistnet en daarvoor een lokker (opgezette of levende vogel/dier), met een (bal-chatri) strikkenval, kraaienvangkooi, inloopkooi, een invalkooi of beproefde varianten daarvan. Daarnaast kunnen slagnetten worden gebruikt. Afhankelijk van het risico op beschadiging is permanent toezicht dan wel wordt er gewerkt met frequente controles of een mobiel alert systeem.

Gevangen vogels worden na opname biometrie, afname monster en/of bevestiging ring of zender direct weer losgelaten.

Inventariseren en vangen van vissen (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Vissen:

Bij het vangen van vissen kunnen ook fuiken worden gebruikt. Als het nodig is om vissen te hanteren worden ze met natte handen behandeld om beschadiging tegen te gaan.

Inventariseren en vangen van ongewervelden (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

Dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage onderdeel A

Deze groepen kunnen het best worden geïnventariseerd met zichtwaarnemingen. Bij twijfel tussen nauw verwante soorten kunnen dieren gevangen worden met een (vlinder-)net om de determinatie zeker te maken (eventueel met behulp van een foto).

Libellen kunnen ook middels een libellenet gevangen worden volgens de handleiding monitoring van libellen van de vlinderstichting

Voor kevers zijn meerdere monitoring methodes beschikbaar: zichtwaarnemingen aan goed herkenbare soorten, eventueel met behulp van lokaas: kloppen van bomen en struiken voor boombewonende kevers: potvallen voor vrij op de bodem lopende kevers: Piramidevallen (foto-electors) voor vegetatie bewonende kevers; verwijderen van schors en/of dood hout/molm voor houtbewonende kevers.

Inventariseren en vangen van kreeften (aanvullend op bestaande protocollen Groene bureaus)

kreeften

Kreeften kunnen geïnventariseerd worden met een zaklamp, 's nachts. Met een sterk zaklamp wordt hiervoor in het water geschenen, vanaf een boot of de kant. De kreeften kunnen dan gespot worden zonder ze te hoeven vangen. Daarnaast kunnen kreeften worden geïnventariseerd d.m.v. kreeftenfuiken.

BI.2 Handelingen na vangst

Hiervoor is vooral beschreven hoe de verschillende diergroepen gevangen worden. Na vangst zullen voor het onderzoek verschillende handelingen aan de dieren worden gedaan. Dit valt onder te verdelen in 3 categorieën: monsternamen, merken en verzamelen. De handelingen aan vertebraten in Nederland voor onderzoek is gereguleerd door de Wet op Dierproeven. Op WR worden alle onderzoeksprotocollen beschouwd in het licht van de WOD, en wanneer noodzakelijk of wenselijk wordt het protocol voorgelegd aan een CCD/IVD voor beoordeling. Ook in gevallen waarin dit niet van toepassing is vindt WR het wenselijk het externe oordeel van de CCD/IVD te krijgen over protocollen waar twijfel is over het ongerief dat de handelingen voor de dieren met zich mee kan brengen.

Monsternamen:

voor onderzoek kunnen verschillende monsters verzameld worden, DNA-monsters, monsters voor ecotoxicologisch onderzoek of ecologisch onderzoek naar bijvoorbeeld eetgedrag. Bij levende dieren worden meestal haren, wangslim, veren of bloed verzameld voor DNA en toxicologisch onderzoek. Voor ecologisch onderzoek kan bijvoorbeeld maaginhoud voor dieet

samenstelling worden verzameld. Er wordt waar mogelijk met niet-destructieve, of niet-invasieve methodes gewerkt, waardoor het ongerief voor de dieren zo min mogelijk is. Als het kan worden daarnaast monsters verzameld waarbij geen contact met dieren nodig is. bijvoorbeeld het gebruik van sprays bij het monitoren van ruimtegebruik van otters.

Merken:

om dieren te kunnen herkennen in het veld kunnen ze worden gemerkt. Hiervoor zijn verschillende technieken voorhanden, die per diergroep variëren. Ringen worden gebruikt bij vogels, meestal pootringen maar ook halsbandringen bij bijvoorbeeld ganzen en zwanen. Bij alle dieren kunnen kleine chips onderhuids worden ingebracht, vergelijkbaar met het chippen van huisdieren. Met een scanner kan de informatie van de chip extern uitgelezen worden. Zenders kunnen worden gebruikt om dieren op afstand te kunnen volgen. Deze zijn groter dan de voornoemde chips, en kunnen extern op het dier worden aangebracht, of intern in de buikholte. Daarnaast worden oormerken, vleugelmerken incidenteel toegepast. Bij reptielen kan het schroeien van een unieke stipencode in de hoornlaag worden toegepast. Traditionele merkmethode, met kleurstoffen, knippen van vacht of knippen van teenkootjes worden nauwelijks meer toegepast omdat de hierboven beschreven methodes beter zijn en diervriendelijker.

Verzamelen van dieren: verzamelen van dieren gebeurt wanneer monsters niet voldoende zijn, of wanneer wilde dieren in gevangenschap worden gehouden om verder onderzoek mee uit te voeren of om deze in een fokprogramma te plaatsen voor latere uitzet. Het verzamelen van hele dieren in plaats van kleine monsters is soms noodzakelijk omdat het orgaan waar monster van nodig zijn niet te bemonsteren is bij wilde dieren, omdat voor het onderzoek verschillende typen monsters nodig zijn, of omdat de monsters die genomen kunnen worden niet groot genoeg zijn voor de aansluitende analyses. Denk aan het nemen van levermonsters om de effecten van blootstelling aan toxische stoffen te onderzoeken. Voor het verzamelen van monsters worden de dieren over het algemeen in het veld opgeofferd. De methodes die hiervoor gebruikt worden zijn afgestemd met de Dier Experimentele Commissie.

De **soorten** die uit de natuur worden gehaald betreffen in principe alle soorten. De laatste jaren heeft dit zich bij WR met name gericht op kleine zoogdieren ten behoeve van ecotoxicologisch onderzoek (woelmuizen, spitsmuizen, mollen). Het is echter niet zo dat het onderzoek zich hiertoe beperkt, dit is afhankelijk van de vraag naar onderzoek. De aantallen dieren die uit de natuur worden gehaald variëren per onderzoek, en lopen uiteen van enkele dieren tot tientallen. Het is daarbij zo dat wordt beschouwd of dit effect heeft op de lokale populatie. Dit is meestal moeilijk omdat dichtheden lokaal vaak niet bekend zijn, maar aan de hand van de ecologie van de soort is het wel mogelijk daar een schatting van te maken.

Hierbij is naast populatie dichtheden ook de mogelijkheid tot herstel van belang (reproductiesnelheid, dispersie). Bij het opstellen van het protocol wordt de randvoorwaarde gesteld dat er, gegeven de kennis die er is, geen blijvende effecten van de bemonstering op de lokale populatie te verwachten zijn (GsVI). Hierbij dient te worden gemeld dat de toetsing door de IVD in het kader van de WOD ook de aantallen dieren in de proef betreft.

Rapen, verzamelen en onder zich hebben van eieren

Eieren van vogels en amfibieën/vissen kunnen worden verzameld o.a. voor toxicologisch en genetisch onderzoek. Van vogels betreft dit meestal niet uitgekomen eieren, die geraapt kunnen worden nadat de andere eieren zijn uitgekomen. Dit rapen gebeurt meestal zonder aanvullende verstoring bij waarnemingen die toch al uitgevoerd zouden worden. In geval van eieren bij amfibieën/vissen zullen klompjes of kleine slierten eieren verzameld worden, waarbij de hoeveelheid van de verzamelde eieren < 5% van de in het water aanwezige hoeveelheid is.

Dit wordt visueel geschat. Naast het verzamelen voor onderzoeksdoeleinde kan het verzamelen van eieren van amfibieën gebeuren in het kader van verplaatsing van een lokale populatie waarbij de habitat van de populatie lokaal verstoord wordt als gevolg van andere handelingen of maatregelen. Dit zal altijd in opdracht van derden zijn. In deze gevallen zullen alle eieren verzameld worden. De eieren worden met een schepnet uit het water gehaald, of

met de hand verzameld. Het verzamelen van eieren van reptielen valt met onder deze ontheffing.

BI.3 Voorkomende activiteiten flora

1. Inventarisatie
2. Experimentele herintroductie
3. Experimentele beheervormen
4. Verplaatsing van beschermde soorten bij grondwerk
5. Opslag van materiaal tbv genetisch onderzoek

Ten behoeve van inventarisatie van de in een bepaald gebied voorkomende flora (hogere planten, mossen en paddenstoelen) zal in enkele gevallen een enkel exemplaar van een plant worden verzameld en meegenomen om determinatie en naamgeving te kunnen verifiëren. Dit zal alleen gebeuren wanneer meer dan 10 planten op de plek aanwezig zijn. De betrokken soorten kunnen zowel beschermd, invasief of niet nader beschermd zijn.

Ad 2.

In het onderzoek naar het functioneren en de herstelmogelijkheden van specifieke vegetatie en (inheemse) soorten kan het experimenteel en op lokale schaal (her)introduceren van plantensoorten onderdeel uitmaken van het onderzoek. Dergelijk onderzoek vindt met eerder plaats dan na toestemming van de terreineigenaar en het bevoegd gezag.

Ad 3.

In het onderzoek naar het functioneren en de herstelmogelijkheden van specifieke vegetatie en (inheemse) soorten wordt op experimentele en lokale schaal gevarieerd in beheermaatregelen (maaien, hooien, plaggen, begrazen, terugzetten houtige planten); dit heeft op die locatie invloed op de aanwezige beschermde en invasieve soorten. Dergelijk onderzoek vindt niet eerder plaats dan na toestemming van de terreineigenaar en het bevoegd gezag.

Ad 4.

Op verzoek van een opdrachtgever kunnen wij supervisie voeren bij het verplaatsen van lokale populaties beschermde plantensoorten. De wettelijke toestemming voor de verplaatsing is aangevraagd en toegekend aan de grondeigenaar of uitvoerder van de werkzaamheden. De medewerker van WR adviseert de uitvoerder en ziet toe op het verantwoord uitvoeren van de verplaatsing.

Bijlage 3 - Richtlijn vleermuizen vangen

Vangen algemeen:

- Te allen tijde is de vangleider verantwoordelijk voor het verloop van een vangactie Hij/zij neemt wanneer nodig werkzaamheden van helpers over, of sluit (tijdelijk) de vangmiddelen.
- Er wordt van te voren ingeschat hoeveel vangmiddelen door de vanggroep beheersbaar zijn Bij onverwachte grotere aantallen vangsten worden vangmiddelen (tijdelijk) onklaar gemaakt.
- Binnen een straal van 40 meter rond zomerverblijven van meervleermuis *Myotis dasycneme* ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus* laatvlieger *Eptesicus serotinus* vale vleermuis *Myotis myotis* of tweekleurige vleermuis *Vesperugo murinus* wordt met gevangen Hieronder valt ook het afvangen van een zomerverblijven Dit omdat deze soorten zeer trouw aan hun verblijfplaats zijn.
- Een vangmiddel wordt zodanig opgezet dat het snel dichtgeschoven kan worden als het vangstsucces groter is dan de verwerkingssnelheid.
- Een vangmiddel wordt zodanig opgezet dat een vleermuis snel binnen handbereik gebracht kan worden zonder het dier in gevaar te brengen.
- Open mistnetten worden ten minste 1 keer per 10 minuten gecontroleerd op nieuw ingevlogen vleermuizen Bij groot vangstsucces wordt de frequentie opgevoerd Bij de plaatsing van de vangmiddelen wordt ervoor gezorgd dat deze controlesnelheid mogelijk is.
- Vleermuizen worden in minder dan 2 minuten uit het net bevrijd Vleermuizen waarbij dit niet lukt krijgen een spoedbehandeling Ofwel een ervaren vanger neemt het dier over en maakt dit los. ofwel het dier wordt bevrijd door de draden waarmee het dier verward zit los te knippen Een schaar dient binnen handbereik te zijn.
- Alle gevangen vleermuizen moeten uiterlijk een uur na de vangst weer worden vrijgelaten. Als er een speciale reden is om het dier langer vast te houden (bijvoorbeeld telemetrie) dan is bijvoeding vereist Het is daarom aan te raden bijvoorbeeld meelwormen mee te nemen.
- Zwangere of lacterende vrouwtjes krijgen een spoedbehandeling Ze worden zo snel als mogelijk maar tenminste binnen een half uur na de vangst vrijgelaten.
- Hoogzwangere vrouwtjes en vrouwtjes met aanhangend jong worden direct vrijgelaten.
- Bij vrijlating krijgen de dieren de gelegenheid zelfstandig weg te vliegen Eventueel worden ze op een boom of muur geplaatst
- Afkoeling van dieren wordt voorkomen, bijvoorbeeld door ze niet op de tocht te hangen.
- Afgekoelde dieren worden opgewarmd voor vrijlating.

Vangen in de buurt van verblijf of vliegroute

- Een vangsteam in de buurt van een bekend verblijf dient uit minimaal 2 mensen te bestaan.
- Om verstoring van vliegroutes te voorkomen wordt een route óf alleen in de avondtrek óf alleen in de ochtendtrek afgevangen

Vangen boven water

- De vangleider is verantwoordelijk voor het welzijn van de dieren Deze heeft dus zelf ook een waadpak aan en een zwemband klaarliggen zodat hij te hulp kan schieten als dat nodig is.
- Er wordt gezorgd voor een lijn over het water voor de veiligheid van de vangers in het water Tevens kan deze lijn gebruikt worden om zich snel door het water te verplaatsen De tijd dat een vleermuis gevangen zit wordt hiermee bekort
- Een waternet mag nooit onbemand staan dus alleen in combinatie met andere

vangmiddelen als het waternet bemand kan blijven Bij de inrichting van de vangplaats wordt ervoor gezorgd dat continu toezicht mogelijk is.

- Er wordt speciale zorg besteed om te voorkomen dat dieren te water raken tijdens het vangen.

Het hierboven genoemde zijn richtlijnen Voor bijzondere vraagstellingen of specifieke onderzoeksdoelen zijn uitzonderingen mogelijk Dit gaat echter altijd in overleg tijdens het aanvragen van een machtiging bij het Commissie Hanteren.

Bijlage 4 – Tabel 1 en 2 uit de eerder verleende ontheffing Wet natuurbescherming aan Stichting Wageningen Research (zaaknummer 239648, 25 mei 2023)

Tabel 1 : soorten, verboden en belangen

Soort (groep)	Verbod Wnb		Belang ²
Als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn: Vogels (Aves)	Artikel 3.1 lid 1	Vangen en doden	A
	Artikel 3.1 lid 2	Nesten, rustplaatsen beschadigen, vernielen of wegnemen	
	Artikel 3.1 lid 3	Eieren rapen of onder zich hebben	
	Artikel 3.2 lid 6	onder zich hebben of vervoeren van delen of producten van vogels anders dan voor verkoop ¹	
Als bedoeld in Bijlage IV HR en Bijlage A Wnb: Zoogdieren (Mammalia)	Artikel 3.5 lid 1	Vangen en doden	B
	Artikel 3.5 lid 2	Opzettelijk verstoren	
	Artikel 3.5 lid 3	Eieren opzettelijk te vernietigen of rapen ³	
	Artikel 3.5 lid 4	Rustplaatsen beschadigen of vernielen	
Reptielen (Reptilia)	Artikel 3.5 lid 5	Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen	
Vissen (Pisces)	Artikel 3.10 lid 1 onder a	Vangen en doden	B en C
	Artikel 3.10 lid 1 onder b	Opzettelijk vernielen van verblijf-/rustplaatsen	
Amfibieën (Amphibia)	Artikel 3.6 lid 2	Het onder zich hebben of vervoeren, anders dan verkoop	B
Ongewervelden (Invertebrata)			
Planten (Plantae)			
Alle inheems voorkomende soorten	Artikel 3.34, lid 1	Gevangen dieren terug uitzetten	A, B en C
Planten (Plantae)	Artikel 3.5 lid 5 Artikel 3.10 lid c	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten	B en C

1) Het onder zich hebben van vogels is niet toegestaan. Delen of producten die bestaan uit veren, skelet of prooiresten (incl. aangevreten eierschalen) wel.

2) Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 4 en 5 van de Wnb: ter bescherming van flora en fauna (4) en voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt (5).

B. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 en 4 van de Wnb: in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats (1) en voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten (4).

C. Artikel 3.10 lid 2 van de Wnb: zie belangen 3.8 lid 5b onder 1 en 4 hierboven genoemd onder B

3) verbod opzettelijk eieren vernielen en of rapen: deze handeling wordt niet verleend voor reptielen en amfibieën bij ruimtelijke ingrepen.

Tabel 2 Verboden, Middelen en Methoden

Soort	Verbod 3.4, lid 1	Middel
<i>Vogels (Aves)</i>	<i>Vangen</i>	<i>Fuik, inloopkooi, klapvallen, klapnetten, bal-chatri</i>
Soort	Verbod 3.9 lid 1	Middel
<i>Grondgebonden zoogdieren (Mammalia)</i>	<i>Vangen</i>	<i>Inloopvallen, kastvallen, vangnetten, vangkraal, haarvallen, verdovingsgeweer/-pistool</i>
<i>Vleermuizen (Chiroptera)</i>	<i>vangen</i>	<i>Mistnetten, harpval, heligolandtrap boxtrap, vleermuiskasten</i>
<i>Vissen (Pisces)</i>	<i>vangen</i>	<i>Vangnetten, vangstvallen, schepnet, fuiken, lichtval, elektrovis-apparatuur</i>
<i>Amfibieën (Amphibia)</i>	<i>Vangen</i>	<i>Schepnet, vangemmer, fuiken</i>
<i>Reptielen (Reptilia)</i>	<i>vangen</i>	<i>Potval/vangemmer, draad met stropje</i>
<i>Ongewervelden (Invertebrata)</i>	<i>vangen</i>	<i>Schepnet, sleepnet, potval, fuiken, piramide-/malaiseval, lichtval</i>
Soort	Verbod 3.24, lid 2	Middel
<i>Alle soorten</i>	<i>Bezit middel buiten gebouwen</i>	<i>Alle genoemde middelen in deze tabel</i>